

RESPOSTA A LES CONSULTES EMESES PER DIFERENTS ENTITATS I/O VEÏNS DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT PER A LA REDACCIÓ DEL PLA DIRECTOR DEL PARC DEL CASTELL DE L'ORENETA (15/12/23)

A continuació es recullen les consultes i/o aportacions que han fet arribar algunes de les entitats participants (a títol personal o grupal) en el procés participatiu, després que es realitzés la sessió de retorn del 18 d'octubre de 2023.

El format del document presenta l'entitat i/o veïns que fa les consultes i/o aportacions i les respostes que es donen des de l'organització, en color verd.

Entrada 1

Sol·licitant: Josep Moner (en nom de Plataforma Cívica Defensa Collserola)

data entrada: 20 de novembre de 2023 , via email.

1. ACTUACIONS GENERALS

1.1. CATALOGACIÓ D'ELEMENTS.

D'acord amb els grans consensos i directrius globals sobre la urgència de posar en pràctica polítiques i actuacions concretes per fer front als reptes que ens planteja el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat, considerem que la proposta d'actuacions del Pla Director ha d'ampliar-se a la consideració del patrimoni natural i la biodiversitat del parc a més de les actuacions proposades sobre el patrimoni construït. Demanem, conseqüentment, que s'hi afegeixi la catalogació del bosc i de la biodiversitat associada com a valor patrimonial natural referencial del conjunt del parc, junt amb la resta d'elements arquitectònics, històrics, etc. Conseqüentment, suggerim que la creació de nous itineraris (1.6 i el resum d'actuacions generals 1.8) es repensin per possibilitar una visió més integradora dels valors del parc.

Resposta (R):

La qualificació de "Bosc" no existeix com a tal en les qualificacions urbanístiques. L'equivalent és "Parc Forestal" amb qualificació clau 27. Aquesta es troba en la part superior del parc,. La resta d'espai es considera clau 6b "Parc Urbà". Veure PIU <https://ajuntament.barcelona.cat/informaciourbanistica/cerca/es/> . Aquesta qualificació ja permet la protecció del verd i de la seva biodiversitat. D'altra banda, el parc del Castell de l'Oreneta està inclòs dins els límits del PEPNAT (Pla Especial de Protecció del Parc de la Serra de Collserola), amb la qual cosa també està protegit per aquesta banda. El Pla ja recull una proposta d'un nou itinerari que doni valor al patrimoni arquitectònic i natural del Parc.

1.6. ESTUDI RECUPERACIÓ DE MINES I MILLORES DEL DRENATGE. Suggerim reforçar l'estudi sobre les perspectives de la reutilització dels recursos hídrics pel manteniment de la funcionalitat del parc (reg i altres usos) amb la modelització de les possibilitats d'aportació i d'ús en l'època que patim d'increment d'episodis de sequera i variabilitat climàtica.

R: Aquesta proposta ja està considerada en el Pla Director, dins les actuacions generals.

1.7. ADEQUACIÓ D'ACCESSOS I LÍMITS. No tinc clar la diferenciació entre les opcions A i B, però el criteri d'una integració completa ha de ser prioritari.

R: Són dues opcions, una més integral que l'altra.

1.8. RESUM D'ACTUACIONS GENERALS. En *Usos i cartelleria* es cita textualment *Abocador de manteniment i gestió forestal reubicat* expressió que considerem inadequada (si fos conceptual, aleshores "abocador" seria obsolet i molt inacceptable). El concepte entenem que ha de ser d'espai de manteniment i gestió forestal que inclogui la instal·lació de trituració de poda i esporga i l'elaboració de compost d'alta qualitat.

R: El terme "abocador", en l'àrea temàtica del manteniment de Parcs i Jardins, és apropiat i es refereix al lloc on es descarreguen i dipositen els residus vegetals, en aquest cas procedents de les tasques de gestió del parc.

1.9. VALORACIÓ ECONÒMICA. En el quadre general de la valoració cal afegir com a nou concepte la catalogació del patrimoni natural i la biodiversitat. En la columna d'estudis previs incloure els ja realitzats i pressupostar la realització del catàleg si es preveu que representa un cost afegit. Considerar un possible increment de cost en l'apartat de recuperació de mines segons el proposat a 1.6. En la fila d'adequació d'usos i d'acord amb el que proposem a 1.8 incloure la implantació d'un espai de gestió amb capacitat per gestionar l'esporga i obtenir compost de qualitat.

R: Es considera aquesta proposta per dur-la a terme quan hi hagi disponibilitat econòmica. No obstant això, la traslladem als redactors per tal que revisin aquesta valoració.

2. ACTUACIONS PER ÀMBITS

2.1. ÀMBITS La conseqüència de la dissecció i separació inadequada del patrimoni natural i la biodiversitat es reflecteix en la minusvaloració d'aquests àmbits relegats i esquarterats en diverses peces (àmbits 12, 13 i 14) i amb exclusió de la matriu ambiental que ha de vertebrar el conjunt del parc forestal de l'Oreneta. D'aquesta manera les diverses actuacions, com ara 2.2.3 *Consolidació del terreny* es refereix genèricament a "plantació d'arbustives" Sense cap precisió en aquelles espècies que incrementin la resiliència i la biodiversitat del parc. Amb tot certament en apartats com 2.2.6. *Millora protecció de les plantacions*, si es fa una aproximació més acurada pel que fa a la consolidació del patrimoni natural i la biodiversitat.

R: Aquests aspectes es tindran en compte a l'hora de dur a terme els projectes executius. No obstant això, es revisarà perquè el document final inclogui aquests aspectes.

2.2.8. MILLORA DE LES CONNEXIONS, USOS I MOBILIARI Aquest mapa reflecteix amb força el dèficit reiteradament esmentat de no considerar prioritàriament el patrimoni natural que és substituït pel "clàssic" concepte urbanístic de "zones verdes", val a dir "jardí urbà". Insistim a modificar-ho incorporant-hi la consideració real de la matriu forestal i les actuacions per reforçar les zones naturalitzades i potenciar-hi la biodiversitat, així com preveure i avaluar els impactes i precaucions que puguin ocasionar les activitats que es facin al parc. Les basses d'acumulació de reg molt encertadament proposades suggerim que incorporin disseny i actuacions per afavorir l'herpetofauna i punts clau de beguda pels quiròpters. També suggerim la inclusió de petites zones humides. Reiterem l'exclusió del concepte "abocador" i la seva substitució segons el proposat anteriorment.

R: Ja s'ha respost amb anterioritat. Els termes emprats en cap moment pretenen minimitzar el seu valor.

4. GOVERNANÇA Caldria aprofundir i concretar-ne les funcions. No es concreta si es proposa un ens amb funcions, composició i reglament de funcionament democràtic. Tampoc es concreta les competències dels diversos components que es proposen per poder participar-hi, ni la capacitat de decisió o la garantia de transparència i accés a la informació, elements del tot necessaris per poder garantir el desenvolupament i l'execució dels objectius del Pla Director.

R: L'espai de Governança contempla tots aquests aspectes que s'enumeren i més endavant es treballarà la proposta amb les persones integrants.

Entrada 2

Sol·licitant: Centre d'Estudis Modelisme Vapor de Barcelona (El Tren de l'Oreneta)

data entrada: 20 de novembre de 2023 , via email.

1.- Punt 5.1. Els usos del Parc. “El tren de l'Oreneta i la seva tasca dinamitzadora”.
Necessitat urgent d'habilitar l'edifici de Can Oliva, per al seu ús com a seu per la gestió del centre i les activitats docents i educatives.

Al final d'aquest punt ja es defineix: “Nous usos per a l'edifici de Can Oliva. Des de l'entitat del Trenet de l'Oreneta, es reclama l'edifici de Can Oliva com a local social i espai polivalent per a les entitats del barri. Es considera que s'hauria de cedir a l'entitat perquè està dins del circuit i ja estan utilitzant el soterrani com a taller”.

R: Aquest punt 5.1. està inclòs dins l'informe de Participació ciutadana, publicat a <https://www.decidim.barcelona/processes/parcoreneta>

El document recull els comentaris i propostes fetes en el marc del procés. Concretament, en el Pla Director es contempla el cost de la rehabilitació i canvi d'ús de Can Oliva. Una vegada condicionat, caldrà estudiar el tipus de concessió. L'espai de Governança ha de gestionar aquests aspectes de futur.

2.- Punt 5.3. Reptes de Futur.

Puntualitzar el sentit de la frase: “**Habilitar un aparcament** per a la descàrrega de material, per no haver d'entrar amb els cotxes al parc” → Aquest espai, de forma triangular, està limitat per les tanques de l'Institut Costa i Llobera i la del propi circuit del tren, al qual s'accediria des del Passatge de la Blada pel punt on hi ha la plaça d'aparcament reservada per a disminuïts físics.

R: Aquest punt 5.3. està inclòs dins l'informe de Participació ciutadana, publicat a <https://www.decidim.barcelona/processes/parcoreneta>

El document recull els comentaris i propostes fetes en el marc del procés. Concretament el Pla Director recull que el recorregut de vehicles a l'interior del Parc ha de limitar-se a la als responsables que ens fan la gestió.

En el mateix punt 5.3, es fa referència a l'**Ampliació del circuit**: “Potenciar el circuit del tren i ampliació. Per una banda, els hi agradaria ampliar el circuit del Trenet, ja que consideren que la majoria de persones que venen al parc és gràcies a aquesta atracció d'interès.” Sobre aquest punt, es va facilitar a l'equip redactor del Pla Director, un plànol a escala, amb la representació gràfica de l'ampliació prevista. Demanem la inclusió d'aquest plànol en el document present.

R: L'ampliació o no del circuit dependrà de la concessió i dels termes en què aquesta es reculli. S'inclourà la informació en el Pla Director.

Entrada 3

Sol·licitant: Diverses entitats

data entrada: 20 de juliol de 2023 , via email.

Després de la lectura i estudi de la **proposta de Pla Director del Parc del castell de l'Oreneta**, realitzada per integrants de l'AV Sarrià, Amigues i amics del Parc de l'Oreneta, representats del Tren de l'Oreneta, i veïns i veïnes de Sarrià que han participat a títol personal, voldríem fer palès les següents qüestions de caire general:

- a. Facilitar només la presentació que es va realitzar en l'acte presencial (consistent en transparències sense text, tret de l'índex) als veïns i col·laboradors que participen en l'elaboració del Pla Director com a document de treball per a la seva valoració final, va ser sorprenent i una mica surrealista. Afortunadament, finalment, després d'insistir formal i continuadament se'ns va fer arribar l'esborrany del document, amb text, tot i que inacabat i amb parts pendents de redacció.

R: No necessita resposta.

- b. L'extensió del document (400 pàgines) ens ha complicat la valoració de la proposta del Pla Director. El curt termini ofert pels promotors del Pla Director (Ajuntament de Barcelona i Parcs i Jardins, Institut Municipal) per realitzar el retorn, ha fet que ens haguem hagut de reunir varies tardes senceres per anar comentant, amb la màxima celeritat, cadascun dels punts existents. Haguéssim necessitat més temps per aprofundir en ell.

R: No necessita resposta.

- c. Hi ha, però, punts clau dels què encara no es disposa de cap redacció. Un exemple és el de les actuacions a desenvolupar en els 14 àmbits del Parc. Volem especificar clarament que el nostre suport a l'esborrany del Pla Director està condicionat tant al coneixement de les actuacions "previstes i previsibles", com al debat que es faci de les mateixes. Hem inclòs específicament la paraula 'debat' perquè, com a Pla Director participat que és, volem conèixer-les prèviament i aportar el nostre coneixement i experiència. Recordem que l'objectiu final és la protecció i millora del Parc de l'Oreneta.

R: En la documentació lliurada i anteriors versions, podeu trobar la relació de les actuacions en els 14 àmbits.

Constatem que les aportacions de les entitats i del veïnat participant en l'elaboració del document apareixen esmentades, però sovint és només això i no es va més enllà, és a dir, no s'incorporen al moll de l'ós del propi Pla Director, i per tant estan mancades de força vinculant. Tampoc s'ha comptat en el suport d'especialistes de diversos àmbits que hagués estat desitjable (com ara biòlegs, ecòlegs i fins i tot tècnics del Parc forestal de Collserola) que en el seu moment vam proposar.

R: El procés participatiu s'ha desenvolupat de manera correcta atès que ha aconseguit promoure el debat i el contrast d'arguments entre la ciutadania i entre aquesta i les persones responsables municipals. En aquest sentit, us recordem que els processos participatius són deliberatius i que, malgrat que els seus resultats són tinguts en compte pels responsables dels projectes tècnics, en cap cas són vinculants.

Per altra banda, els tècnics del Parc de Collserola han estat convidats a totes les sessions del procés, també l'equip de Biodiversitat de Parcs i Jardins. Podeu comprovar l'assistència a les diferents sessions a les actes del procés publicades a <https://www.decidim.barcelona/processes/parcoreneta>

Per altra banda, la redacció del Pla ha comptat amb biòlegs i experts en hidrogeologia.

- d. Hem assistit a les reunions del Pla Director però no hem determinat els usos del parc. La proposta de Pla Director n'assumeix uns per defecte. Cal discutir-los i acordar-los de forma consensuada.

R:L'espai de Governança determinarà els usos que ja s'han referenciat en el Pla Director.

- e. En la part del Pla Director que se'ns ha fet arribar, es constata, segons el nostre parer i excepte criteri millor fonamentat, l'escàs compliment dels diferents apartats dels "CRITERIS PER LA REDACCIÓ DEL PLA DIRECTOR PER A LA GESTIÓ I CONSERVACIÓ DEL PARC DEL CASTELL DE L'ORENETA AL DISTRICTE DE SARRIÀ-SANT GERVASI DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA", document elaborat internament pel senyor Gabino Carballo, Tècnic Superior del Verd del Departament de Projectes i Manteniments, Parcs i Jardins de Barcelona, Institut Municipal. En aquest sentit es rellevant esmentar que s'ha estudiat molt poc la flora, la fauna i la biodiversitat, el principal valor del Parc del Castell de l'Oreneta. La flora, la fauna i la biodiversitat han de ser les protagonistes del Parc, més enllà de les zones d'esbarjo, les papereres, els camins principals o secundaris, les 'alternatives pavimentades', els vials de pas de camions, les instal·lacions per practicar esport... totes aquestes infraestructures es poden trobar a qualsevol parc de Barcelona. La flora, la fauna i la biodiversitat del Parc de l'Oreneta són específiques i pròpies d'aquest indret al peu del Collserola, són el principal bé a potenciar i salvaguardar. Cal definir les accions per protegir-les i gestionar-les bé en aquest Pla Director. Recordem que en el Parc de l'Oreneta es realitzen seguiments científics de flora i fauna per part de l'UBMS -Urban Butterfly Monitoring Scheme- i de la Fenocat -Xarxa Fenològica de Catalunya-.

R:El document de criteris del Parc de Collserola va ser redactat per la Direcció de Serveis Tècnics de Parcs i Jardins, mateixa Direcció que ha dut a terme la redacció del Pla. L'objectiu primer del Pla és el de preservar la natura i la biodiversitat del parc, així com millorar-ne el seu estat. El Pla Director recollirà els aspectes destacables a nivell de flora i fauna del parc.

- f. Un altre del apartats que no s'ajusten als "CRITERIS PER LA REDACCIÓ DEL PLA DIRECTOR PER A LA GESTIÓ I CONSERVACIÓ DEL PARC DEL CASTELL DE

L'ORENETA AL DISTRICTE DE SARRIÀ-SANT GERVASI DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA" és l'absència d'un calendari d'actuacions, valorat econòmicament, en funció de la diagnosi realitzada, marcant les prioritats resultants de la mateixa, diferenciant les importants de les urgents. En aquest sentit, i donada la greu situació de sequera i els efectes del canvi climàtic, un dels elements vitals per a la pervivència del parc és la satisfacció de les necessitats hídriques. I tal com s'albira el futur, aquesta satisfacció hauria de ser mitjançant l'autosuficiència dels recursos, el que ens porta a la rabiosa necessitat de efectuar els pertinents estudis hidrològics i la determinació de sistemes per a l'autosuficiència hídrica del parc (fins i tot amb generació elèctrica per realitzar bombament i captació d'aigua si fos el cas). Incomprendiblement es comprova que a aquesta partida tant transcendental tan sols se li assignen 45.099,73€ al pressupost.

R: El calendari de les actuacions proposades i pressupostades en el Pla Director estarà condicionat a la disponibilitat econòmica, així com per les prioritats que s'acordin a l'Espai de Governança.

- g. L'esborrany de document de Pla Director, en l'apartat 1.3 "Propietat", fa una ressenya de totes "les parcel·les que abraça l'àmbit del parc", que xifra en 21. Crida l'atenció com és que sent la propietat de totes les parcel·les que conformen el parc del mateix titular, és a dir, l'Ajuntament de Barcelona, no s'hagi instat la unificació de totes elles en una única finca cadastral i registral. Aquest circumstància reafirma la sensació que des de l'Administració no es té una visió del parc en el seu conjunt ni una definició clara dels interessos propis del parc. És evident en l'esborrany de Pla Director que no estan clars els l·lindars i la superfície legal i administrativa del Parc; no es parla mai amb rotunditat de xifres, com quan es diu que el parc "s'estén al llarg de **quasi 18 Ha**". Això condueix a pensar que, o bé per desídia o bé per interès (en perjudici del parc) no s'ha pres mai la determinació de fixar clarament els l·lindars del parc, fent allò que en castellà es diu *deslinde i amojonamiento*. Òbviament la indeterminació juga en contra dels interessos del parc, obstruint una visió unificada del parc, que permeti harmonitzar la seva gestió de forma global.

R: No és objectiu d'aquest document la d'unificar parcel·les del Cadastre. Tot el Parc té qualificació 6 (espai verd) o 27 (bosc municipal) i aquí el cadastre és indiferent.

- h. Això que hom podria definir com laxitud en la defensa de la personalitat del parc queda palès en mes àmbits: no hi ha cap apartat de l'esborrany on es posi de manifest la voluntat de redimir al parc dels perills potencials que l'amenacen. Un d'aquest perills es l'antiga previsió del PGM de materialitzar, es a dir, fer real, el Passatge de la Blada, el qual, segons el planejament vigent, travessaria de punta a punta el parc. El PGM qualifica aquest vial com a 5C, és a dir, es un vial metropolità, i per tant via bàsica. Ben cert es que a dia d'avui, aquest vial no s'ha materialitzat, però també és cert que segueix vigent en el planejament. I no és menys cert que en aquests moments (fins el 29/12/23) està en exposició pública el Pla Director Urbanístic Metropolita (PDUM), que ha de substituir el vigent PGM 76; ara és la millor oportunitat per presentar les al·legacions per treure aquestes rèmores del planejament que, potencialment,

amenacen al parc (si es que realment la voluntat de l'administració amb el parc és que sigui un espai que acosti Collserola a la ciutat, apropant a la flora i la fauna). A efectes merament informatius els fem saber que la part veïnal presentarà al·legacions al PDUM en aquest sentit.

R: A la Sessió de debat qualificació urbanística i patrimoni del passat 29 de març de 2023, el responsable de Planejament va donar les explicacions oportunes en relació amb aquest fet. Podeu consultar la informació a <https://www.decidim.barcelona/processes/parcoreneta>

- i. En el punt 0.5 de l'esborrany de Pla Director es diu que les propostes del Pla Director "s'adiran a la legislació vigent, i de manera especial a", i tot seguit es cita tota una sèrie de normes, entre les quals no s'hi esmenta ni PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL I DEL PAISATGE (PEPNat), ni la MODIFICACIÓ DEL PLA GENERAL METROPOLITÀ EN L'ÀMBIT DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA (MPGMco), ni el MARC ESTRATÈGIC DELS JARDINS HISTÒRICS DE BARCELONA, ni el PLA DIRECTOR URBANÍSTIC METROPOLITÀ, al que abans hem fet referència. Tots ells han de ser tinguts en compte en l'elaboració del Pla Director, doncs les seves disposicions són d'obligat compliment. Conseqüència directa de la inobservança d'aquesta normativa és que en alguns gràfics o planells la informació pugui ser incorrecta.
R: S'incorporaran PEPNAT, PDU i PGM al punt 0.5. De totes maneres, a l'Annex 6.4. Planejament, queden recollides totes les fitxes d'Urbanisme de totes les parcel·les existents dins el Parc de l'Oreneta.
El Marc Estratègic dels Jardins Històrics de Barcelona és un document intern de Parcs i Jardins i no té caràcter normatiu.
- j. En aquest mateix sentit, i atès que el PDUM està en fase d'al·legacions, i per tant sense aprovació definitiva, seria prudent incorporar al Pla Director aquells aspectes que li afectin del PDUM i que ja estiguin inicialment aprovats, amb el compromís específic de revisar el Pla Director tan bon punt s'aprovi definitivament el PDUM i incorporar-hi aquells apartats que hagin pogut modificar-se o incloure's i que afectin al Pla Director.
R: El Pla Director no té incidència en el PDU. Si cal actualitzar els aspectes tècnics o normatius es farà.
- k. Per últim, ens resulta sorprenent veure com es continuen duent a terme actuacions rellevants al Parc de l'Oreneta sense disposar de Pla Director que les orienti. Un exemple seria l'aplanament de terres i les atraccions infantils que s'estan instal·lant al parc infantil de la Reina Violant d'Hongria, feina realitzada la setmana passada (entre el 6 i el 12 de novembre). Ens preguntem de què serveix demanar la col·laboració veïnal per fer un Pla Director si després l'Ajuntament i/o Parcs i Jardins, Institut Municipal fa i desfà sense donar-li més importància. Per això, demanem que s'aturi tota actuació que no sigui estrictament imprescindible per la subsistència del Parc de l'Oreneta fins que es disposi de Pla Director, fins i tot les tasques de desbrossada sistemàtica que encara es duen a terme (tret de la retirada de material vegetal mort).

R: La gestió del Parc, tant de la zona verda com de les instal·lacions (jocs, mobiliari...) és responsabilitat de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins. El motiu del canvi de jocs de la Reina Violant d'Hongria i la gestió de conservació amb la brigada de manteniment s'ha explicat en diverses reunions del Pla Director.

Considerem que és una prioritat:

1. L'estudi hidrològic i la determinació de sistemes per a l'autosuficiència hídrica del parc (fins i tot amb generació elèctrica per realitzar bombament i captació d'aigua si fos el cas).

R: Així es contempla en el Pla. La seva prioritització serà un tema a tractar en l'Espai de Governança.

2. Millorar el coneixement de la flora, la fauna i la biodiversitat, i establir actuacions per protegir i impulsar l'ecosistema del Parc.

R: D'acord, es treballa en aquesta direcció.

3. Acordar un tipus de gestió de l'entorn que sigui el màxim responsable i natural possible, lluny de les tècniques de jardineria que s'havien realitzat, sense ús de pesticides ni productes químics, deixant que la natura s'expressi.

R: L'ús de pesticides és general per a tots els parcs i jardins de la ciutat. Parcs i Jardins va prohibir la utilització d'herbicides químics a una Mesura de Govern de l'any 2015 i l'ús de tractaments fitosanitaris químics es redueix a plagues que ocasionin un risc per a la salut o per trencament, com són la processionària del pi i el morrut de les palmeres. La resta es fa amb control biològic, tal com queda recollit al Pla Estratègic de Plagues i Malures de Parcs i Jardins de l'any 2017.

4. L'assignació d'una partida econòmica anual -acordada entre totes les parts- en els pressupostos de Parcs i Jardins. Aquesta partida s'incrementarà cada any amb la desviació positiva que experimenti l'IPC interanual mes 2 punts.

R: No correspon al Pla establir aquests criteris.

5. Instar la modificació del planejament per fer les correccions de qualificacions, eliminació de vials, etc...

R: No correspon al Pla fer-ho.

6. Decidir conjuntament els usos del parc

R: Si es vol treballar per prohibir o regular algun dels usos del Parc, caldria fer una taula de treball amb Districte, GUB, Parc de Collserola, entitats veïnals, escoles...

7. Desenvolupar la governança

R: Aquesta qüestió la planteja el Pla i més endavant es treballarà la proposta de governança amb les persones integrants.

Comentaris concrets sobre la proposta de Pla Director presentada l'octubre de 2023 al Centro Asturiano

Seguidament exposem diversos punts que considerem que caldria modificar:

Pàgina 3

Introducció

Proposem el següent redactat com a introducció, en substitució dels dos paràgrafs existents:

El Parc del Castell de l'Oreneta de Sarrià és un espai forestal històric, la suma de dues finques agro-forestals que van transformar uns camps de vinyes en un espai forestal mediterrani, amb usos recreatius i una gestió integral dels recursos hídrics (mines, fonts, dipòsits...) a la marina de la Serra de Collserola. L'any 1978, l'Ajuntament de Barcelona, a petició veïnal, va adquirir les dues finques per fer un parc forestal públic, gestionat per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona. El Pla General Metropolità (PGM76) considerava les finques que formarien el Parc de l'Oreneta com part de l'aleshores Parc Forestal de Collserola. Una modificació parcial del PGM va segregar gran part del parc de l'Oreneta del Parc Forestal.

El present Pla Director del Parc del Castell de l'Oreneta orienta la salvaguarda d'aquest bé comú que cal transmetre a la present i les futures generacions, en temps d'emergència climàtica, supeditant les estratègies de gestió al Pla Natura de Barcelona 2021-2030, el Pla Canviem pel Clima pel 2030 de Barcelona, el Pla Director d'Urbanisme Metropolità (PDUM) i el vigent planejament urbanístic de Barcelona. El Pla Director es concep com una eina que ha de permetre millorar les estratègies de conservació i gestió del parc i del seu patrimoni natural i cultural.

Consideracions prèvies

Es proposa substituir el paràgraf:

'El Parc del Castell de l'Oreneta és un espai lliure i verd que actua com a espai públic des de fa 45 anys, des de la seva obertura al públic el 1978. Malgrat l'estat precari dels vestigis i la pressió derivada de l'ús intensiu que accentuen les necessitats de manteniment i conservació, el Parc del Castell de l'Oreneta ofereix un gran potencial com a lloc de lleure i de connexió amb la natura de la ciutat i els seus habitants, desafiant el context urbà.'

Per:

El Parc del Castell de l'Oreneta és un espai públic forestal que fou inaugurat el diumenge 10 de juny de 1978, fa 45 anys, amb una festa veïnal a Sarrià organitzada per

Gerència de Serveis Urbans i Manteniment de l'Espai Públic

l'Associació de Veïns de Sarrià i altres entitats del barri. Malgrat la seva degradació i l'estat precari dels vestigis, té un gran valor potencial com lloc de lleure, d'educació i de connexió amb la natura, el que accentua la necessitat de manteniment i conservació, tot salvaguardant els béns comuns naturals i patrimonials.

R: ens sembla correcta la redacció actual.

Objecte del Pla Director

Es proposa incloure la paraula 'ecològic' al paràgraf:

L'objecte d'aquest Pla Director és analitzar l'àmbit del Parc de l'Oreneta des del punt de vista morfològic, **ecològic**, constructiu, d'infraestructures i serveis, funcional, històric, paisatgístic i de reconeixement de les seves lesions, per definir propostes d'actuació que assegurin la pervivència dels seus valors documentals, arquitectònics, paisatgístics i significatius i millorin les condicions en què es troba actualment, així com les condicions de manteniment futur.

R: S'afegirà aquesta paraula.

Pàgina 5.

Legislació específica

Falta esmentar les següents normatives de caràcter general:

- Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM), en procés d'aprovació.
- Pla Especial de Protecció del Medi Natural i el Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat)
- Modificació del Pla General Metropolità en l'àmbit del Parc Natural de la Serra de Collserola (MPGMco)
- Marc Estratègic dels Jardins Històrics de Barcelona

Així com la Mesura de Govern 'Barcelona, ciutat patrimoni', de 20 d'abril de 2022.

R: S'inclouran tota la normativa que indiqueu, a excepció del Marc Estratègic dels Jardins Històrics de Barcelona, atès que no té rang normatiu.

A banda, es proposen les següents esmenes:

Pàgina 8. Eliminar els "Plans de desenvolupament en curs", per contradir el Planejament urbanístic vigent i la qualificació del vial d'accés com 6 i no 5.

R: Es revisarà per valorar la seva inclusió en el Pla Director.

Pàgina 10. A tall de reflexió, és una llàstima que es construeixi un edifici plurifamiliar a l'espai de Can Caralleu davant de l'escola, ja que el Parc quedarà més encaixonat entre construccions i perquè la pressió de la població sobre el parc augmentarà.

R: No necessita resposta.

Pàgina 22. Incloure la restauració del parc infantil de la Reina Violant d'Hongria.

R: Aquest espai ha estat retirat pel seu mal estat i no poder ser certificable. Representava un risc per als infants que hi jugaven.

Pàgina 27. Eliminar els dos paràgrafs en groc. A banda, volem aprofitar **que estem fermament en contra en què es desenvolupi el vial Blada-Font del Lleó**. Els camions ja circulen per tot el parc i no necessiten noves vies, més encara quan el parc és forestal.

R: El vial de Blada-Font del Lleó és una proposta per millorar-ne la connexió. Si no s'aprova la seva execució per la Governança del Parc, Parcs i Jardins no té cap interès especial a obrir-lo.

Pàgina 57. Afegir sinergies concretes i detallades amb el Parc del Collserola (no només esmentar-ho de forma genèrica). Només hi ha dues línies sobre papallones i mitja pàgina sobre ocells; caldria aprofundir més sobre el coneixement de la biodiversitat al Parc de l'Oreneta.

R: S'ha revisat aquest punt i s'inclourà més informació detallada de flora i fauna al document (apartat 1.10).

Pàgina 65. Eliminar. No hi ha carrer d'accés a la nova ubicació de l'abocador, mentre que l'actual sí que és accessible.

R: No entenem la petició. La proposta del nou abocador va més enllà d'un tema d'accés. Formarà part dels projectes a desenvolupar per tal de millorar la gestió del Parc.

Pàgina 66. Eliminar el primer paràgraf. No és veritat que "els camins que s'estenen al parc no són accessibles".

R: El concepte d'accessibilitat és el que es descriu al Codi d'Accessibilitat de Catalunya. Segons aquest document que és la Llei 20/91, el Parc és practicable però no podrà ser mai accessible, d'acord als requisits legals establerts.

Pàgina 76. Especificar si la modificació del PGM per a la reordenació viària del sector de Pedralbes i l'entorn del Parc del Castell de l'Oreneta va comportar la seva segregació del Parc forestal de Collserola.

R: Es revisarà per valorar la seva inclusió en el Pla Director.

Pàgina 88. Considerem que el Parc de l'Oreneta és un parc forestal, no un parc municipal. Per això proposem eliminar el llistat del programa funcional genèric de 12 punts. Caldrà debatre'ls en el seu moment, però no volem consolidar la seva inclusió tal com està dins del Pla Director del Castell de l'Oreneta.

R: La gran part del parc de l'Oreneta té catalogació 6b, motiu pel qual és un parc urbà. Això no vol dir que, per tipologia, es consideri una Zona d'Interès Natural (ZIN) i que la gestió que se'n faci sigui d'acord amb aquesta tipologia naturalitzada. D'altra banda, el parc

també està inclòs dins l'àmbit del PEPNAT; per tant, també està protegit des d'aquesta banda.

Abans de qualsevol actuació sobre els elements patrimonials, cal la catalogació esmentada a la pàgina 91.

R: Totalment d'acord en aquesta catalogació i així es contempla en el Pla.

Pàgina 91. S'haurien d'especificar les actuacions que es proposen pels 14 àmbits. A la pàgina corresponent només es diu que està 'en procés de redacció'. El nostre suport de l'esborrany del Pla Director està condicionat al coneixement i debat de les actuacions "previstes i previsibles". Hem inclòs específicament la paraula *debat* perquè, com a Pla Director participat que és, volem conèixer-les prèviament i aportar el nostre coneixement i experiència.

R: En la documentació lliurada i anteriors versions, podeu trobar la relació de les actuacions en els 14 àmbits.

Pàgina 95. Eliminar el que s'anomena "alternativa pavimentada", sense excloure aquesta possibilitat, però coneixent el seu impacte, donat els precedents nefasts de la pavimentació dels camins del Parc del Castell de l'Oreneta.

R: El concepte es revisarà. Es refereix a l'ús de sauló estabilitzat.

Pàgina 96. Com s'ha comentat anteriorment (veure punt pàg. 65), entenem que és millor no traslladar l'abocador per les dificultats d'accés. Això sí, cal condicionar-lo i redefinir-lo.

R: En aquest aspecte es treballa des del Pla.

Pàgina 97. En l'apartat de vegetació es determina la necessitat que l'aigua romangui al parc. En conseqüència, no entenem per què es continua insistint en la realització de més SUDS i més connexions que desviïn l'aigua de pluja a embornals, la qual cosa és una flagrant contradicció. Volem que es treballi per retenir l'aigua al parc. Per això, el pas clau és la vegetació i la biodiversitat, i la millora de la gestió forestal que es realitza sobre la vegetació del parc.

R: No s'ha entès la funció del SUD. Justament aquestes estructures tenen la funcionalitat de facilitar la infiltració de l'aigua al terreny.

Pàgina 98. Constatem que es parla de reubicar parcs infantils i crear zones esportives de forma unilateral. Abans cal definir els usos conjuntament.

R: És una de les funcions de l'espai de governança.

Pàgina 100. "Funcions de l'espai de governança"

Cal debatre la prioritització d'actuacions a realitzar en el Parc, d'acord amb les línies estratègiques marcades en el Pla Director.

R: Es farà en l'àmbit de governança.

Afegir a la funció de l'espai de governança: 'proposar millores de les instal·lacions, usos i serveis del Parc, així com de la gestió del parc'.

R: Es farà en l'àmbit de governança.

Aquestes modificacions i aportacions han estat recollides per les diferents associacions, veïns i veïnes que han participat a les múltiples reunions que s'han realitzat per estudiar i debatre l'esborrany del Pla Director del Parc forestal del Castell de l'Oreneta. La seva inclusió farà possible arribar fàcilment al consens en la redacció de la versió final del Pla Director del Parc del Castell de l'Oreneta, que esperem que sigui una realitat ben aviat. Per aconseguir aquesta fita, ens posem a disposició de l'Ajuntament per a qualsevol consulta, aclariment o reunió.

Entrada 4

Sol·licitant: Veïna, a títol personal, Sra. Valerie Antón Cornelis

data entrada: 20 de novembre de 2023 , via email.

Buenos días,

Adjunto algunos comentarios y observaciones al borrador del Plan Director del Parc del Castell de l'Oreneta.

Ante todo agradecer vuestro trabajo, el borrador recoge mucha documentación gráfica, un extenso presupuesto y algunos documentos relativos a las sesiones llevadas a cabo.

En cuanto al proceso, señalar, que todo y que se han realizado diversas reuniones, sesiones de presentación de documentos, paseos... el debate en las sesiones no pudo llevarse a cabo plenamente, tal y como se menciona en el borrador, puesto que los asistentes no disponíamos de la documentación de antemano, con lo cual no podíamos plantear cuestiones más allá de lo que exponían los ponentes asistentes, sin poder verificar lo dicho en el documento, tan sólo a posteriori y eso no significa que haya un *debate y un contraste de argumentos de la ciudadanía, y entre éstos y los responsables municipales*, estos últimos en ocasiones poco receptivos. Con lo cual, no puede concluirse que la asistencia a las sesiones signifique estar de acuerdo con lo expuesto y recogido en el documento.

R:Tota la informació ha estat compartida amb els temps establerts.

Dicho esto, también cabe mencionar la falta de asistencia del Consorcio del Parc de Collserola (tan sólo el 23 de febrero), la Gerencia de Urbanismo del Ayuntamiento de Barcelona, y la representación del Distrito de les Corts, puesto que parte del parque corresponde a esta zona, así como la en su día existente Asociación de Vecinos de Can Caralleu.

R:Totes aquestes entitats han estat convidades i han vingut quan han pogut.

R: Els serveis i entitats que comenteu han estat convidats a totes les sessions del procés. Podeu comprovar-ne l'assistència a les diferents sessions a les actes del procés publicades a <https://www.decidim.barcelona/processes/parcoreneta>

También a nivel jurídico falta el completar el marco legal adecuado para este proceso.

R:Un Pla Director és un document tècnic. Es bassa en documentació legal ja establerta però no la substitueix ni la complementa.

Otro aspecto a destacar es la calificación que debe tener el parque. Por un lado, todo y que el Plan Director no tiene potestad en urbanismo, si puede definir las líneas y proponer las actuaciones a llevar a cabo, en este sentido, en la página 8, apartado 1.3, se indica que el parque está compuesto por 21 parcelas catastrales, no se menciona

que convendría unificarlas para proteger el parque en su conjunto, como una unidad. Por otro lado, el apartado 1.4. de la misma página, señala que el parque está formado por parcelas con 2 calificaciones 6b y 6c, ambas correspondientes a parques y jardines urbanos, de nuevo convendría valorar la unificación de las parcelas para su mejor protección. Nada se dice al respecto. En esta misma línea, en la página 25, en el apartado 1.10.1, se indica que la parte noroeste está calificada con la clave 27, en la categoría de parque forestal de conservación. La única conclusión que aporta el documento, a este respecto, es que *a nivel urbanístico se hace necesaria la protección del propio Parque y de sus elementos patrimoniales*, página 26. Esta conclusión podría incluir una explicación más detallada y una valoración más concreta, que sólo se menciona en la página 28, al decir que en una sesión se preguntó acerca del cambio de calificación a clave 27, pero no entra en una mayor explicación, más allá de decir que cambiaría algunos usos. En el documento convendría explicarlo y justificarlo con mayor detalle.

R: No és objecte del Pla Director unificar parcel·les. Això s'ha de demanar per altres vies. Tot el parc està qualificat urbanísticament de 6b (parc urbà) o 27 (parc forestal); això és el que importa, no pas les finques cadastrals.

Siguiendo este mismo apartado, en la sesión de debate de calificación urbanística y patrimonio, el Sr. Armand Fernández, de Planejament, explicó que una zona del parque que estaba calificada como equipamiento, actualmente está calificada como espacio verde, el cambio todavía no estaba transcrito al PIU, y que esta zona forma parte del parque. Y mencionó que todo el parque es una sola parcela calificada urbanísticamente de zona verde. Esto convendría verificarlo y añadirlo al apartado 1.3. Propiedad, de este documento.

R: Aquest tema ja es va explicar a la sessió sobre planejament que es va fer el 29 de març.

También cabe señalar que en el borrador se adjuntan planos, página 8, 10 y 119, en los que sigue apareciendo el vial, con clave 5 (sistema viario básico), convendría actualizarlo y suprimirlo, de acuerdo con las aportaciones del Sr. Armand Fernández, y valorar si es necesario crear un vial de servicio Blada-Font del Lleó (para el paso de vehículos de mantenimiento), teniendo en cuenta el tramo ya existente desde el Pasaje de la Blada, y que también puede accederse al parque por la parte superior, desde la Carretera de las Aguas que ya dispone de un vial para mantenimiento, ya que esto supondría una división del parque. Por otro lado, sí se propone suprimir el vial que transcurre por la calle Gaspar Casadó, para conectar e integrar el parque como una unidad.

En el apartado 1.10.7 Análisis de caminos y accesibilidad, no se hace mención a una petición de las escuelas del barrio, sobre la importancia de la necesidad de mejorar y habilitar un camino escolar que conecte el barrio de Sarrià con las escuelas de Can Caralleu y Pedralbes, a pie y en bicicleta. Hay que distinguir la erosión de los caminos por el uso de las familias que utilizan la bicicleta como medio de transporte, de los usuarios de bicicleta a modo lúdico-deportivo. En este sentido, un camino por el parque facilitaría el acceso a la parte superior de Sarrià dado que el desnivel del

parque es progresivo a diferencia de las calles asfaltadas que dan acceso a esta zona, y a la vez más seguro para los menores que también utilizan la bicicleta para llegar a sus escuelas.

R: Els camins existents ja són suficients. No és una petició consensuada.

No disponemos de información del apartado 1.10.9 Análisis servicios urbanos, ni está suficientemente documentado el apartado 1.10.10 Análisis de intervenciones realizadas.

No se especifica qué tipo de camino sería el paso del Pasaje Llucieta Canyà hacia la Carretera de las Aguas, (apartado 3.2.1.5) además el último tramo transcurriría por una calle asfaltada, fuera del parque, mientras que actualmente el acceso se hace a través del propio Parc de Collserola.

R: Aquesta qüestió no és competència del Pla Director.

No se justifica la reubicación del vertedero, apartado 3.2.1.7.

R: Actualment l'abocador és un espai conflictiu, ja que es troba en un dels accessos més transitats del parc, on conflueixen persones i vehicles grans. El Pla proposa estudiar-ne la seva reubicació i millora.

El apartado 3.2.2. Actuaciones por ámbitos, está EN REDACCIÓN. No se puede comentar al respecto.

R: Aquest punt ja recull les actuacions per àmbits, per poder decidir si cal o no alguna d'aquestes.

No obstante, en cuanto a las actuaciones propuestas, el Parc del Castell de l'Oreneta, todo y tener la denominación de parque, no puede equipararse a cualquier otro parque urbano del distrito como el Turó Parc o Sta. Amelia o de la ciudad de Barcelona. Hay que tener presente, en todo momento, que en su día tuvo la calificación de parque forestal, y que una parte aún la conserva. Se le denomina bosque en muchas ocasiones y convendría respetar su naturaleza original, en éste sentido, y especialmente en las actuaciones de conservación y las que suponen una pavimentación, la creación de itinerarios, adecuación de límites, accesos y usos.

R: Actualment ja està classificat com una Zona d'Interès Natural (ZIN) i es gestiona sota aquesta premissa.

Respecto al presupuesto aportado, entre otros aspectos, destacar que carecemos de información acerca de la dotación presupuestaria del Ayuntamiento de Barcelona para llevar a cabo las actuaciones propuestas, muchas de ellas de carácter urgente. Más allá de carecer de información de disponibilidad presupuestaria, el mismo no es suficiente detallado, tan sólo recoge conceptos y requerirá de un proyecto ejecutivo posterior. También faltaría tener un calendario de actuaciones previstas, tan sólo se mencionó en la reunión de presentación, que el Plan está propuesto para llevar a cabo en un término máximo de 8 años.

R: És un recull de les actuacions amb estimacions econòmiques.

Por lo que se refiere a la Gobernanza, apartado 4 (hay que renumerar el siguiente apartado, figura como 7.1.) este apartado también es incompleto. Para empezar faltaría ampliar su composición, considerando el Consorci del Parc Natural de

Gerència de Serveis Urbans i Manteniment de l'Espai Públic

Collserola, al estar en uno de los límites, las AFAS de las escuelas públicas colindantes, vecinos del barrio de Sarrià... Tampoco se concreta cómo se llevarán a cabo las reuniones y si éstas serán meramente informativas o participativas y de toma de decisiones. Faltaría también establecer cómo se toman las decisiones, cómo se vota y si habrá un retorno, entre otros aspectos.

Considero que el documento no recoge ni refleja todas las peticiones y aportaciones realizadas por las entidades, organizaciones, asociaciones, vecinos y demás participantes en el proceso. Este espacio verde ha recibido poca atención (salvo las actuaciones del año anterior, criticadas en múltiples ocasiones) y escaso cariño, no otorgándole el protagonismo que merece, no sólo en la actual situación de emergencia climática sino a lo largo de estos años, tratándose de un espacio singular y de naturalización para el gran espacio urbano en el que se ubica.

Por todo ello, solicito que se celebre una reunión extraordinaria, con todos los actores implicados, para contrastar las opiniones acerca de este borrador y aclarar aspectos de los cuales se presentan dudas, previa entrega del documento completo, puesto que el presente todavía tiene apartados en redacción. Sabemos del interés de cerrar este tema, por parte del Ayuntamiento y de sus redactores, pero teniendo en cuenta todo el trabajo realizado hasta la fecha, merece una nueva reunión, para cohesionar todos los aspectos que el mismo debe contener.

R: A l'espai de Governança, un cop es constitueixi, es tractaran els temes de funcionament de l'espai, així com el de la presa de decisions. Pel que fa al procés participatiu, actualment no s'ha previst fer-ne més sessions.